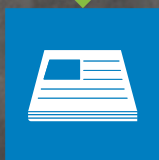
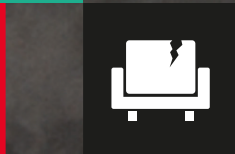
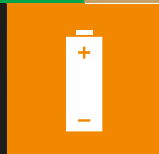
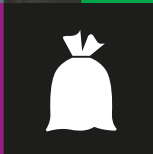
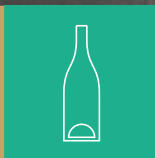
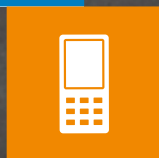


Sortera ditt avfall

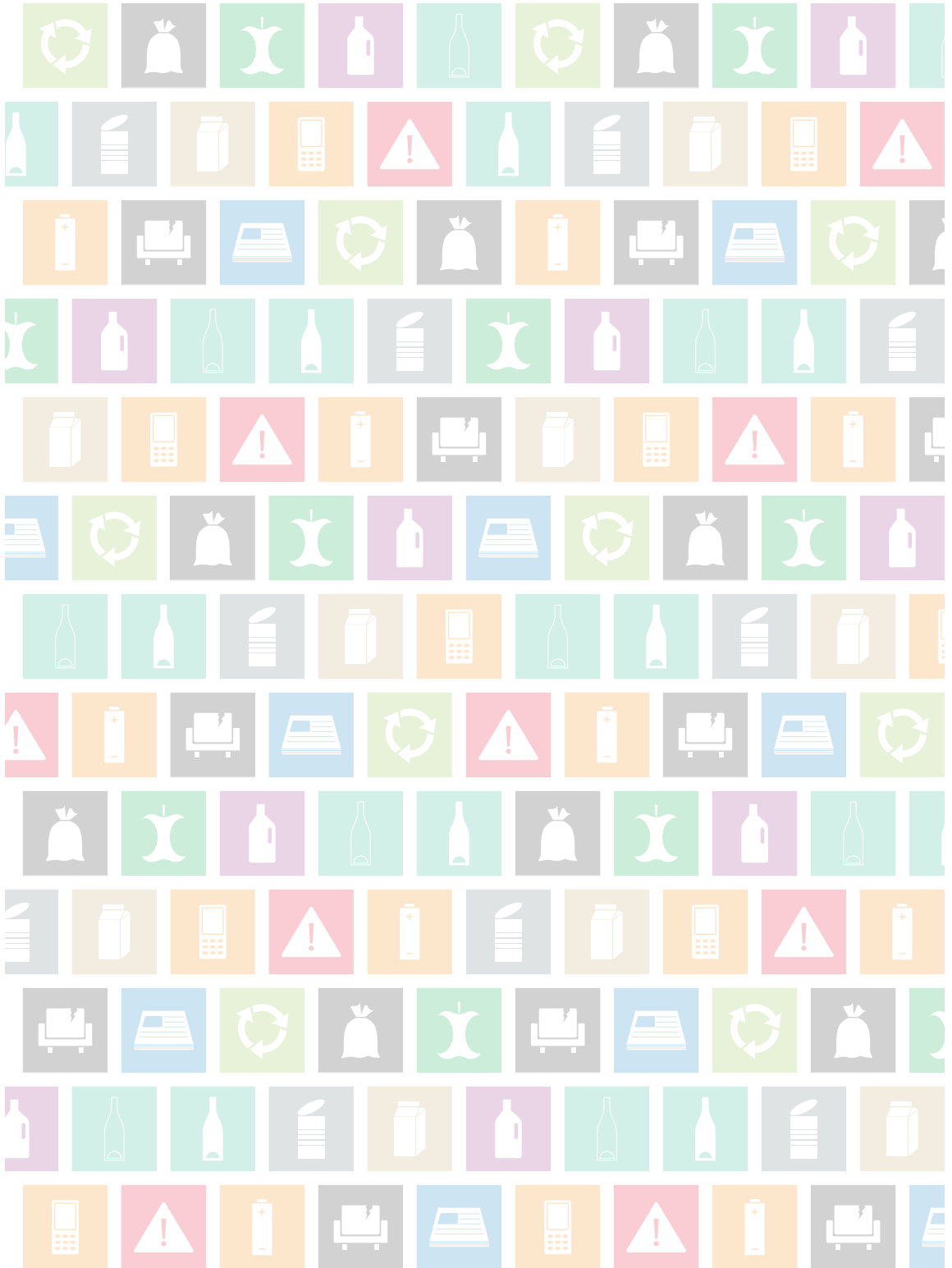


En guide till hur du återvinner
dina sopor och räddar världen



**ÖSTERSUNDS
KOMMUN**
STAAREN TJÆLTE

Oktober 2025



Vart tar mina sopor vägen?

Matavfall



Stannar här i Östersund. Blir till biogas och biogödsel.

Förpackningar



Metall



Smältverk

Exempelvis



En ny bil



Papp



Pappersbruk

Exempelvis



Papperskasse



Plast



Plaståtervinning

Exempelvis



Trädgårdstol i plast

Restavfall



Åker lastbil ända till Sundsvall. Blir till el och värme!

Fotograf Bodil Johansson för VA SYD



Återbruk

Till återbruk räknas till exempel hela och rena:

Möbler

Kläder

Husgeråd

Cyklar

Fritidsutrustning

Helt, rent och aktuellt

Tänk på att det du skänker ska gå att sälja vidare. Det du lämnar in behöver vara helt, rent och efterfrågat på marknaden. Äldre TV-apparater eller datorer är exempelvis därför bättre att lämna för återvinning.

1 000 liter vatten går
åt för att producera ett
par jeans.

Bli miljonär

Laga istället för att slänga och köpa nytt. Låna istället för att köpa. Återbruka genom att sälja eller skänka det du själv har ledsnat på och köp nytt på andrahandsmarknaden.

På www.miljonär.se hittar du verksamheter i Östersunds kommun som tar emot och säljer begagnade varor, reparerar möbler, cyklar och kläder och verksamheter som hyr ut utrustning och annat.

Genom att köpa dina nya jeans begagnat sparar du på värdefullt vatten i områden där det ofta är en bristvara.

Få hjälp med transporten

Flera biståndsorganisationer kan komma och hämta om du har stora mängder eller skrymmande möbler. Kontakta önskad organisation för att få veta mer.



Fotograf Bodil Johansson för VA SYD



Matavfall

Exempel på matavfall:

Ben från kött, fisk och fågel

Skal från frukt och grönsaker

Hushållspapper

Kaffefilter och kaffesump

Teblad och tepåsar av papper

Matrester

Servetter

Skal från skaldjur



3 tips för mindre kladd

- **Låt ditt matavfall** rinna av i vasken innan du lägger det i papperspåsen.
- **Ha påsen i en luftig behållare**, gärna den korg du kan hämta gratis på någon av kommunens återvinningscentraler.
- **Fyll bara till den streckade linjen** på påsens insida, rulla sedan ihop påsen hårt innan du slänger den.

Slut på matavfallspåsar?

Du kan hämta nya matavfallspåsar gratis på någon av Östersunds kommuns återvinningscentraler, bibliotek, ditt bostadsområdes soprum eller i livsmedelsbutiker.

Viktricket!

Vik botten innan du vecklar ut påsen i korgen. Då får du en dubbel botten som är torr när du lyfter upp den fyllda påsen ur korgen.



Från kompost till kilometer

Matavfallet blir fordonsgas och gödsel. En påse matavfall ger så mycket fordonsgas att en personbil kan köra 4 km.



Fotograf Rebecka Toivonen för Östersunds kommun



Matfett

Exempel på matfett:

Ätbara oljor

Flytande fett från matlagning

Olja från exempelvis soltorkade

tomater eller inlagd salladsost

Frityrolja

Undvik stopp

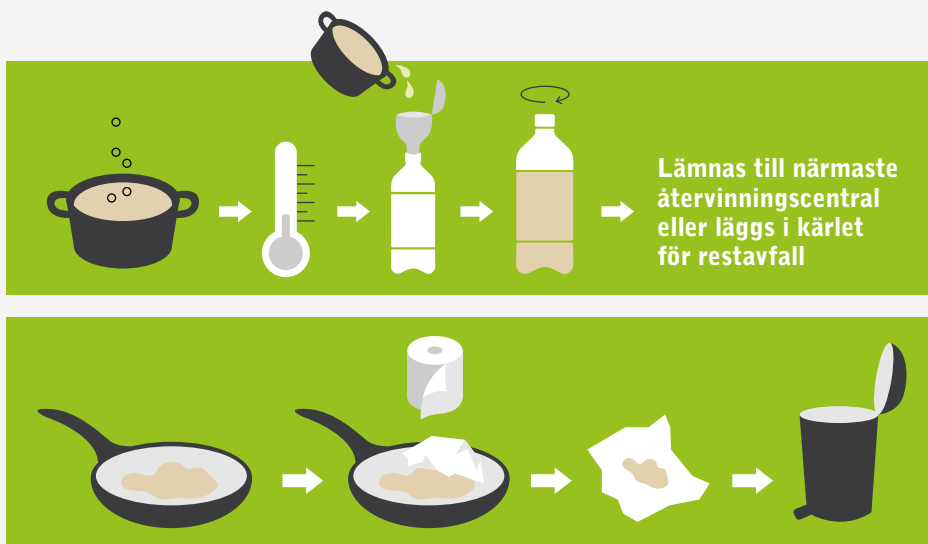
Matolja och matfett som kallnar stelnar och riskerar att proppa igen avloppet om du håller ut det i vasken.

Små mängder fett, som till exempel stekfett i stekpannan, kan du torka upp med hushållspapper och slänga som matavfall.

Större mängder fett, så som olja från inlagd salladsost eller efter fritering, kan du med hjälp av miljötratten enkelt hälla upp i ett tomt mjölkpaket eller en plastflaska. Förvara under diskbänken tills den är fylld och ta sedan med den till närmsta återvinningscentral så kan ditt fett återvinnas till exempelvis smörjfett eller tvål.

Har du inte möjlighet att ta dig till återvinningscentralen kan du slänga din fyllda plastflaska som restavfall, så blir ditt matfett till värme.

Hämta din miljötratt på närmsta återvinningscentral.



Fotograf Bodil Johansson för VA SYD



Plast- förpackningar

Blanda hårt och mjukt

Du kan lämna förpackningar av både hård och mjuk plast till återvinning. Plasten sorteras upp i ett senare skede och återvinns exempelvis till en ny flaska, diskborste eller solstol.

Skippa engångslådan på lunchen

Ta med din egen matlåda eller be om att få en flergångslåda när du köper mat att ta med dig från restaurangen.



Finns det farliga rester?

Innehåller din plastförpackning rester av lim, färg, lösningsmedel eller liknande så ska de lämnas som farligt avfall på närmaste återvinningscentral eller miljöskåp.

Exempel på plastförpackningar:

Plastpåsar

Tandkrämstuber

Chipspåsar

Ketchup-, schampo- och andra flaskor

Innerpåsar i exempelvis müslipaket

Sylt- och yoghurtburkar

Plasten runt gurka och paprika

Engångstake-away-lådor

Visste du att vi för varje kilo plast som återvinns sparar en liter olja och två kilo koldioxid?





Dina pappersförpackningar kan återvinnas och bli nya pappersprodukter upp till 7 gånger!

Fotograf Bodil Johansson för VA SYD



Tidningar och andra trycksaker

Exempel på tidningar och andra trycksaker:

- Tidningar
- Reklamblad
- Kontorspapper
- Skriv- och ritpapper
- Broschyrer

Visste du att papper gjort av återvunna pappersfibrer istället för nyttillverkade pappersfibrer bara använder en tredjedel av elenergin som behövs för att tillverka nytt papper?

Kom ihåg!

Ta bort eventuella plastomslag runt tidningar och reklam innan du slänger dom. Plasten sorterar du som plastförpackning.

Däremot behöver du inte ta bort häftklamrar, spiraler och liknande. De separeras från papperet med hjälp av magnet i ett senare skede och skickas därefter till metallåtervinning.





Glas- förpackningar

Exempel på glasförpackningar:

- Sylt- och marmeladburkar, saftflaskor

Glas i form av:

Speglar, fönsterglas, dricksglas, mineral-ull och glödlampor ska däremot tas med till din närmsta återvinningscentral.

Se film om hur glas återvinns

När glas återvinns sparar vi på råvaror som sand, soda och kalk samt energi.



Ofärgat eller färgat

Sortera dina glasförpackningar i ofärgat och färgat glas för att återvinningen ska kunna fungera.

Nytt glas om och om och om och om...

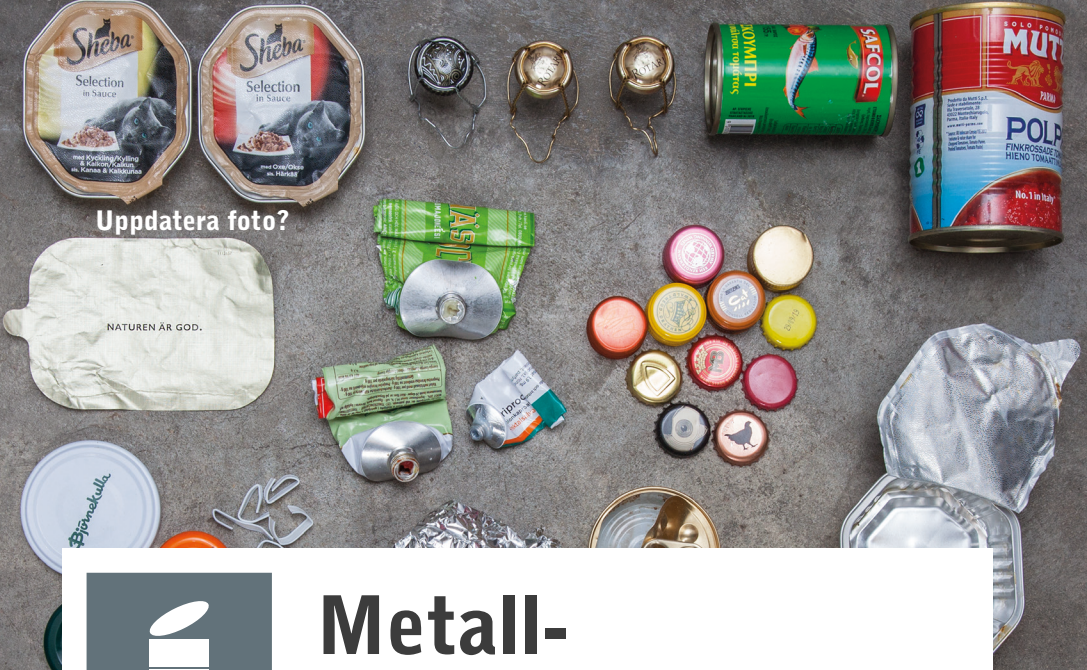
Glasförpackningar kan faktiskt återvinnas hur många gånger som helst, utan att kvalitén försämrass!

Gå inte miste om slanten – ta vara på panten



Glasflaskor med pant tas emot i vissa livsmedelsbutiker och på systembolaget.

Fotograf Bodil Johansson för VA SYD



Metall- förpackningar

Exempel på metallförpackningar:

- Konservburkar
- Kapsyler
- Burklock
- Aluminiumfolie
- Kaviartuber
- Kattmatsburkar

Visste du att din återvunna konservburk sparar energi nog för 7 timmars TV-tittande?

Sprayburkar och ej tomma färgburkar
sorterar du som farligt avfall på närmsta
återvinningscentral eller miljöskåp.



Dina metallförpackningar
kan återvinnas om och om och
om igen i det oändliga.



Fotograf Bodil Johansson för VA SYD



Restavfall

3 tips för mindre restavfall



- **Byt ut engångsprodukter** till alternativ som du kan återanvända, exempelvis våtservetter mot tvättlappar eller handdukar och flergångsskaff att handla i.
- **Förläng livet på** den sunkiga disktrasan eller diskborsten genom att koka den med lite såpa eller bikarbonat eller kör dom i diskmaskinen.
- **Använd digital brevlåda** för information från myndigheter och företag, kolla också om du kan få kvittot digitalt när du handlar.



Från avfall till värme

Restavfallet transporteras i dagsläget till Sundsvall där det eldas upp och blir till fjärrvärme.



Exempel på restavfall:

Blöjor, bindor, tamponger

Cigarettfimpar

Diskborstar, disktrasor

Underkläder

Textil som är trasig eller smutsig

Dammsugarpåsar

Kattsand

Kuvert

Ljusstumpar

Snus

Tuggummi

Post-it lappar

Spara pengar genom färre tömningar

Som villaägare betalar du en tömningsavgift **varje gång** du ställer ut din restavfallstunna. Ju färre gånger du behöver få den tömd, desto lägre blir din avgift. På samma vis debiteras hyresvärdar utifrån hur många restavfallskärl de behöver, vilket på sikt kan påverka din hyra. Sortera ut det som går och gör smarta val när du handlar så minskar mängden restavfall och du får mer pengar kvar i plånboken.



Farligt avfall

Exempel på farligt avfall:

- Nagellack och målarfärg
- Lösningsmedel och rengöringsmedel
- Elavfall, batterier och skidvalla

På närmsta återvinningscentral eller miljöskåp ska du sortera ditt farliga avfall. Miljöskåp finns på vissa större livsmedelsaffärer, se aktuell lista på www.ostersund.se/farligtavfall

Ta kontakt med personal när du vill lämna farligt avfall som:

- ... du inte vet vad det är
- ... innehåller ovanliga kemikalier, som vanligtvis **inte** finns i ett hem

Explosiva saker (som raketer eller smållare) ska lämnas till polisen.

Lämna i första hand det farliga avfallet i sin originalförpackning, alternativt märk förpackningen med vad den innehåller så att det blir tydligt för personalen på återvinningscentralen.

Lämna medicin och sprutor till apoteket

Har du gamla eller överblivna läkemedel eller sprutor hemma? Lämna dem på närmaste apotek. Många apotek ger dessutom kundpoäng när du lämnar tillbaka.



Batterier

Lösa batterier

I batteriholken på närmsta återvinningsstation, återvinningscentral eller miljöskåp lämnar du små, lösa, engångsbatterier. Exempelvis batterier du använt till:

- Ficklampan
- Fjärrkontrollen
- Leksakståget

Inbyggda batterier

På din närmsta återvinningscentral sorterar du produkter med inbyggda batterier som **elavfall**.

Det kan till exempel vara:

- Eltandborstar
- Spelande gratulationskort
- Pratande docka och andra leksaker

Är det batteridrivet?

Saker som rör sig, blinkar eller låter drivs med batteri – även om det inte syns. Batterier och inbyggda batterier som sorterats fel kan orsaka bränder.

90 % av de vanligaste litiumbatterierna går att återvinna, både till nya batterier och som energi!



Elavfall

Inbyggda batterier
behöver inte tas ut,
utan du kan lämna in
produkten i sin helhet.

Exempel på elavfall:

- Mikrovågsugn och matberedare
- Mobiltelefon
- Eltandborste
- TV, datorer och skärmar
- Lysrör och glödlampor
- Produkter med inbyggda batterier



Sladd eller batteri?

Har din produkt sladd eller batteri så ska den lämnas in som elavfall när den är förbrukad. Hit räknas även lysrör och glödlampor.

Visste du att du kan passa på att lämna in din gamla elprodukt när du köper en ny? Återförsäljare av elektronik måste nämligen ta emot och återvinna gamla elprylar.

Metallerna i dina elprodukter kan återvinnas **hur många gånger som helst** utan att tappa kvalité.

Miljöfarliga ämnen som kvicksilver, bly, kadmium och freon, kan tas om hand på ett säkert sätt om du lämnar in ditt elavfall. Ett enkelt sätt att bidra till en renare miljö!

Spara inte din gamla mobiltelefon!

Lämna in den. Det finns enkla guider på internet för fabriksåterställning och backup. Har du glömt koden kan den ändå bli reservdelar.

Skrymmande avfall - det stora och tunga

När allt annat sorterats ut kan det finnas saker kvar som inte är lämpliga att slänga i kärlet för restavfall. För att det är tungt, tar mycket plats eller för att det inte brinner. De behöver du frakta till återvinningscentralen och sortera där. Exempel på skrymmande avfall är trasiga möbler, verktyg utan sladd eller batteri, metallskrot, skidor och textil

Det finns olika sorteringsmöjligheter på våra återvinningscentraler, så kolla gärna på www.ostersund.se/sortera hur det sorteras på din närmsta återvinningscentral.



Beställ hämtning

Har du inte möjlighet att transportera det skrymmande avfallet på egen hand? Då kan du beställa hämtning genom att skanna QR-koden.



Ej återvinningsbart

I dag är det väldigt lite som inte kan återvinnas, men möjlighet att ta emot vissa avfall är olika på olika återvinningscentraler.



Textil

Ge dina textilier ett nytt liv – lämna rätt

Lämna hel och ren textil i första hand till en biståndsorganisation. Då kan textilen bli återanvänd lokalt.

I andra hand ta med det till återvinningscentralen i Odenskog. Då kommer textilierna att transporteras till en anläggning i Södertälje för sortering.

Det här får du slänga direkt i hushållssoporna:

- Strumpor och underkläder
- Textil som är mycket smutsig, möjlig eller angripen av skadedjur
- Textil som är mycket trasig

Producentansvar på textilier

Senast i april 2028 ska det bli producentansvar på textilier. Det innebär att den som sätter textil på marknaden ansvarar för produkten från tillverkning till avfall.

Var textilier ska lämnas då, det får vi återkomma med.



Checklista för inköp

De bästa soporna är de du aldrig behöver hantera.
Att tänka efter ordentligt innan du köper nya saker
är det bästa du kan göra för miljön.



Genom att bara köpa sådant du verkligen behöver och som du kan använda länge så krymper du din soppåse. Det finns gott om saker där ute som bara håller i ett par användningar och sen hamnar i soppåsen.

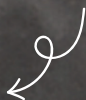
Att handla hållbart är en utmaning och kan kräva lite tålamod. Det är heller inte alltid möjligt. Men hur du tänker och gör i de flesta fall är vad som räknas.

Sorteringsguide

Vad ska vart?

I vår digitala sorteringsguide kan du söka på enskilda produkter och få information om hur just den produkten ska sorteras. Genom att sedan sortera den rätt ser du till att produkten tas omhand på ett säkert sätt och i de flesta fall kan återvinnas.

Du hittar hela guiden på **www.ostersund.se/sortera** eller genom att scanna QR-koden.



Håll dig uppdaterad och inspirerad

Följ oss på sociala medier för att hålla dig uppdaterad när det uppstår problem kring avfall eller vatten, men även för att bli inspirerad och få kunskap kring vad din enskilda sortering kan göra för skillnad – både för miljö och plånbok!

Fler bra länkar

sopor.nu – Sveriges avfallsportal, där du bland annat kan hitta din närmsta återvinningsstation med mera.



**ÖSTERSUNDS
KOMMUN**
STAAREN TJÆLTE

Kundcenter

063-14 30 00

kundcenter@ostersund.se

Avfall VA

 [@avfallvaostersund](https://www.instagram.com/avfallvaostersund)

 [@avfallvaostersund](https://www.facebook.com/avfallvaostersund)